

Verburg

helemaal niet dat u van de onderhandelingstafel moet gaan en alles opnieuw moet doen. Dat vraag ik helemaal niet. Ik vraag om te onderzoeken of er nog meer mogelijkheden zijn. Wij gaan immers nog een aantal jaren door met dat hele nitraatbeleid.

Minister **Verburg**: Wij staan nu voor de finale onderhandelingen rond het vierde actieprogramma Nitraat. Ik heb gezegd dat ik het nu niet opportuun vind om in Brussel te pleiten – onderzoek moet immers ergens toe leiden – voor het creëren van verschillende nitraatactieplannen. Bovendien wordt dat voorstel geblokkeerd door de uitspraak van het Hof van Wallonië waarin staat dat het hele Nederlandse gebied als kwetsbaar moet worden beschouwd. Ik heb u gezegd, ook in het algemeen overleg, dat ik inzet op differentiatie. Ik zie daar bezwaren in van administratieve en handhavingsaard. Die heb ik hier herhaald. In reactie op motie-Koopmans/Cramer heb ik heel helder aangegeven waar mijn inzet in Brussel op gericht zal zijn, namelijk op het maken van onderscheid naar grondsoorten en teelten. Dat moeten wij zo fijnmazig mogelijk doen. Tegelijkertijd zal ik ervoor proberen te zorgen dat de handhavingslast hiervan te dragen is. Het plan moet ook uitvoerbaar en handhaafbaar zijn. Ik kan derhalve beter uit de voeten met de motie van de heren Koopmans en Cramer dan met wat u mij nu vraagt.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): De motie die nu is ingediend, is vorig jaar al in een andere tekstvorm ingediend en aangenomen. Wat dat betreft, is er niet veel nieuws onder de zon. Ik maak bezwaar tegen de opmerking van de minister dat wij heel Nederland als nitraatgevoelig moeten aanmerken. Ik wijs in deze motie op de EU-verordening, die meer nitraatactieplannen toelaat. Ik vraag niet om delen van Nederland onder het nitraatplan weg te halen, maar ik vraag om meer nitraatactieplannen. Ik vraag de minister niet om dat morgen al te regelen, maar om dat te onderzoeken. Agrarisch Nederland zal haar daar zeer dankbaar voor zijn.

Minister **Verburg**: Ik doe het graag anders. Ik heb te maken met de uitspraak van het Hof van Wallonië en met onderhandelingen die nu naar de finale leiden. Ik wil eerst kijken hoe wij uit dit actieprogramma kunnen komen, inclusief de derogatie, die nog niet binnen is. Dat is mijn eerste ambitie en daarna gaan wij ermee werken. Mevrouw Snijder heeft natuurlijk gelijk met haar opmerking dat er weer een nieuwe periode komt. Wij zullen onderzoeken of wij een en ander in die nieuwe periode kunnen starten. Het lijkt mij niet verstandig om dat nu te doen.

De heer **Koopmans** (CDA): Ik dank de minister voor haar beantwoording. Zij zegt in een reactie op onze motie dat de administratieve lasten mogelijk een breekpunt zijn. Dat ben ik met haar eens. Het is goed om te onderzoeken of wij er samen met de sector kunnen uitkomen. Als de sector iets meer wil en dit voor lief wil nemen, dan stel ik voor het te laten doorgaan. Iets relevanter is het volgende. De minister zei in haar antwoord op de vraag over de gebruiksnormen 2009, dat daarmee de stikstof- en fosfaatgebruiksnormen worden bedoeld. Ik begrijp hoe dat misverstand kan ontstaan, maar het gaat om de stikstof- en fosfaatgebruiksnormen op klei en veen. De

heer Waalkens heeft ons vanmorgen allemaal verrast met zijn opmerking in het Agrarisch Dagblad dat hij voorstander is van het intrekken van dierenrechten. Ik had verwacht dat hij daarover een motie zou indienen. Ik ben benieuwd wat de minister van zijn suggestie vindt.

De **voorzitter**: Staat dit op de agenda van vandaag?

Minister **Verburg**: Ik heb het artikel niet kunnen lezen. Ik had vanmorgen veel andere dingen te doen. Ik wil daar nu liever niet op reageren, zeker niet nu de heer Waalkens daar op dit moment geen punt van maakt.

De **voorzitter**: Dat lijkt mij heel wijs. De heer Koopmans is het kwijt en dat lucht hem wellicht op.

Minister **Verburg**: Ik kom terug op de laatste opmerking van de heer Koopmans. Ik zal onderzoeken of een nadere uitbreiding van en een toelichting op het dictum haalbaar is.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Volgende week dinsdag stemmen wij over de moties.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 6 november 2008 over **de evaluatie van natuurwetgeving**.

De **voorzitter**: Het wachten is op de komst van mevrouw Van Gent. Ik geef alvast het woord aan mevrouw Ouwehand.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Voorzitter. Wij hebben een AO gehad over de evaluatie van de natuurwetgeving. Om te beginnen is mijn fractie van mening dat die evaluatie te eenzijdig is geweest. Er is alleen gekeken hoe lastig het in de praktijk is voor burgers en ondernemers, terwijl de effectiviteit van het doel van de natuurwetgeving, namelijk het beschermen van de natuur, moet worden onderzocht.

Ik heb een motie voorbereid, maar die dien ik niet in, omdat de heer Van der Ham een motie gaat indienen die net zo mooi is. Ik zet daar graag mijn naam onder. Wel dien ik een motie in over het voornemen van het kabinet om het verbod op de jacht in natuurgebieden te schrappen. Wat mij betreft, hoeft dat niet. Ik herinner de PvdA-fractie er graag aan dat ook zij dat niet nodig vond in de tijd dat de minister-president hier met een andere ministersploeg aan tafel zat.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat artikel 46, lid 3, van de Flora- en faunawet jacht in natuurgebieden, zoals beschermde natuurmonumenten, wetlands en Vogelrichtlijngebieden, verbiedt;

Mevrouw Jacobi (PvdA)

© M. Sablerolle – Gouda

constaterende dat de regering het voornemen heeft om in het wetsvoorstel voor een integrale natuurwet in 2010 dit verbod in het kader van deregulering op te heffen;

verzoekt de regering, af te zien van haar voornemen, het verbod op jacht in natuurgebieden zoals is verwoord in artikel 46, lid 3, van de Flora- en faunawet op te heffen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Ouwehand, Thieme en Van Gent. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 3 (31536).

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Het kabinet heeft ook aangekondigd om het gebruik van dierenvriendelijke tradities te verruimen. Ook dat staat mijns inziens haaks op het groeiende belang dat in onze samenleving wordt gehecht aan dierenwelzijn. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat in een samenleving waarin een groeiend belang wordt gehecht aan het welzijn van dieren, het voor de hand ligt om dierenvriendelijke tradities eerder af te schaffen dan te verruimen;

constaterende dat de regering het voornemen heeft om in het wetsvoorstel voor een integrale natuurwet in 2010 dierenvriendelijke tradities weer uitgebreider toe te laten, zoals het vangen van eenden in een eendenkooi en de uitbreiding van het gebruik van roofvogels om mee te jagen;

verzoekt de regering, het vangen van eenden in een eendenkooi en het gebruik van roofvogels om mee te jagen te verbieden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Ouwehand, Thieme en Van Gent. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 4 (31536).

Mevrouw **Jacobi** (PvdA): Voorzitter. Mijn fractie is tevreden over het feit dat een nieuwe integrale natuurwetgeving op stapel staat. Dit is een majeur traject. In tegenstelling tot de fractie van de Partij voor de Dieren vindt mijn fractie het niet nodig om nu voor te sorteren op de vraag wat er wel of niet in deze wetgeving moet worden opgenomen. Wel is van belang dat het natuurbeleid effectief is. Daartoe dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat in het eindrapport "Over wetten van de natuur, Evaluatie van de natuurwetgeving: bevindingen en beleidsconclusies" gesteld wordt dat de wettelijke bescherming een belangrijk en succesvol instrument is;

overwegende dat de Natuurbalans 2008 wederom een achteruitgang van de biodiversiteit in Nederland constateert;

constaterende dat uit het eindrapport blijkt dat de evaluatie van de natuurwetgeving vooral een vervolg is op trajecten die in het verleden in gang zijn gezet om de wetgeving en uitvoeringspraktijk zo goed mogelijk op orde te brengen en burgers en bedrijven zo goed mogelijk te faciliteren;

van mening dat ook de verbetering van de bescherming van de natuur een uitgangspunt zou moeten zijn;

verzoekt de regering, te komen met een evaluatie gericht op de effecten van de huidige wetgeving op de verbetering van de natuur en biodiversiteit, en deze spoedig aan de Kamer te doen toekomen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door het lid Jacobi. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 5 (31536).

De heer **Jager** (CDA): Wat bedoelt mevrouw Jacobi exact met deze motie? Uit de evaluatie van de natuurwetgeving bleek namelijk ook dat er juist dankzij de wetgeving geen verdere achteruitgang heeft plaatsgevonden dan de achteruitgang die nu wordt geconstateerd. Wat wil mevrouw Jacobi exact duiden?

Mevrouw **Jacobi** (PvdA): Ik wil graag dat het ministerie van LNV een beeld schetst waarmee wij op hoofdlijnen kunnen zien wat de effecten van de huidige natuur-

Jacobi

wetgeving zijn. Wat zijn bijvoorbeeld precies de effecten van het soortenbeleid? Zijn wij al op het punt uitgekomen dat niet alleen de soort wordt beschermd, maar dat andere soorten door deze bescherming worden bedreigd? Inzicht in dit type verhoudingen en deze evenwichten is nodig om te kunnen inschatten welke wetgeving nodig is om te komen tot effectgericht natuurbeleid.

De heer **Jager** (CDA): Doelt mevrouw Jacobi daarmee op de hoofdlijnen?

Mevrouw **Jacobi** (PvdA): Absoluut. Dit kunnen wij niet op detailniveau doen.

De heer **Van der Ham** (D66): Voorzitter. Ik ga direct over tot het voorlezen van mijn motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit door het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP) een quick scan heeft laten uitvoeren naar de ecologische effectiviteit van de natuurwetgeving en dat daaruit bleek dat voor het beschermen van natuur en biodiversiteit het bestaan van natuurwetgeving zeer belangrijk is;

constaterende dat tevens bleek dat de specifieke ecologische effectiviteit van een specifiek instrumentarium lastig is vast te stellen en dat de quick scan van het MNP zich heeft gebaseerd op al beschikbare kennis uit MNP-rapporten en er geen aanvullende analyses zijn uitgevoerd;

overwegende dat het MNP heeft aangegeven dat het houden van interviews en casestudies bruikbare nieuwe informatie kan aanleveren, maar dat een dergelijk onderzoek meer tijd vraagt;

verzoekt de regering, aanvullend onderzoek te laten doen naar de ecologische effectiviteit van de huidige natuurwetgeving en daarbij de aanbevelingen van het Milieu- en Natuurplanbureau te betrekken;

verzoekt de regering tevens, de uitkomsten van dit onderzoek te betrekken bij het proces van het opstellen van de nieuwe natuurwetgeving,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Ham, Van Gent en Ouwehand. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 6 (31536).

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Voorzitter. Wij hebben

een goed overleg gehad over de natuurbeschermingswetgeving, maar ik dien een motie in, omdat wij toch behoefte hebben aan een uitspraak van de Kamer over het volgende.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Nb-wet zich beperkt tot de duiding van het beschermingsniveau van de Natura 2000-gebieden;

van mening dat ook de rest van de Ecologische Hoofdstructuur (ehs) een eigen beschermingsniveau verdient;

overwegende dat het voor de helderheid en overzichtelijkheid van natuurwetgeving van belang is dat alle regimes van natuurbescherming in één wet worden samengebracht;

overwegende dat er verschillende gradaties van bescherming mogelijk zijn binnen één wet;

verzoekt de regering, de Kamer op korte termijn te informeren over de mogelijkheden van wettelijke bescherming van de ehs in de nieuw op te stellen natuurwet en deze mogelijkheid in de voorbereiding niet op voorhand uit te sluiten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Cramer en Jacobi. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 7 (31536).

De heer **Jager** (CDA): Voorzitter. Er zijn voldoende moties ingediend en de minister heeft veel toezeggingen gedaan. Ik zie dus af van het indienen van moties.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Minister **Verburg**: Voorzitter. Ik dank de Kamer voor haar inbreng in dit VAO. Ik bevestig dat wij een heel goed algemeen overleg hebben gehad over de natuur en de natuurwetgeving, met name over het integreren van drie wetten. Ik ga nu in op de ingediende moties.

Ik begin met de motie-Ouwehand c.s. op stuk nr. 4. In die motie wordt de regering verzocht, af te zien van haar voornemen om het verbod op de jacht in natuurgebieden op te heffen, zoals verwoord in artikel 46, lid 3 van de Flora- en faunawet. Ik ontraad de aanneming van deze motie. De verantwoordelijke beheerders en de beheers-eenheden zijn immers uitstekend in staat om hun eigen beheerstrategie en -aanpak toe te passen, omdat zij daar heel gericht op kunnen inzetten. Ik hoef dit niet voor te schrijven, want de wet- en regelgeving biedt de ruimte.

Verburg

Ik kom daarop terug bij de behandeling van de motie-Jacobi op stuk nr. 5. De wet- en regelgeving biedt de ruimte om maatwerk te leveren. Ik laat die verantwoordelijkheid aan de beherende instanties zelf, met inachtneming van de spelregels die wij daarvoor wettelijk hebben afgesproken.

Ik kom op de motie-Ouwehand c.s. op stuk nr. 4, waarin de regering verzocht wordt het vangen van eenden in een eendenkooi en het gebruik van roofvogels om mee te jagen te verbieden. Het gaat hierbij dus over eendenkooien en valkeniers. De registratie van nieuwe eendenkooien zal het huidige aantal niet doen toenemen. Ik heb in het algemeen overleg gezegd dat het aantal eendenkooien per saldo elk jaar nog steeds afneemt. Meestal gaat het daarbij om het opnieuw in gebruik nemen van oude eendenkooien. In tegenstelling tot wat mevrouw Ouwehand wellicht nog steeds veronderstelt, wordt dit gedaan door natuurbeschermingsorganisaties. Het beschermingsniveau blijft met deze nieuwe wet ongewijzigd. De verruiming van het aantal valkeniers – het andere punt in de motie – zal niet tot een grote toename leiden van het gebruik van roofvogels voor de jacht. Dat komt door de strenge eisen die aan de valkerij zijn gesteld. Alles overwegende ontraad ik het aannemen van deze motie.

In de motie-Jacobi op stuk nr. 5 wordt de regering verzocht om te komen met een evaluatie, gericht op de effecten van de huidige wetgeving op de verbetering van de natuur en biodiversiteit, en deze spoedig aan de Kamer te doen toekomen. Ik had de neiging om naar aanleiding van deze motie te zeggen dat wij de wetgeving hebben en dat het moeilijk is de letter van de wet te toetsen. Na het interruptiedebatje dat mevrouw Jacobi hier voerde, begrijp ik echter wat zij bedoelt. Wij hebben elk jaar de Natuurbalans. Die houdt heel strak de vinger aan de pols, ook met betrekking tot de effecten van het natuurbeleid. De Kamer krijgt de Natuurbalans en kan daarmee de regering controleren. Zo ziet de regering de effecten van de wetgeving, maar ook van de uitvoering van de wetgeving. De wetgeving moet het mogelijk maken om te beschermen waar dat nodig is en om te beheren waar het noodzakelijk is. Hoe zorg je dat je voldoende houdt van een soort, maar voorkom je ook dat een soort zo uitdijt dat hij dominant wordt over andere soorten en daarmee schade toebrengt aan andere onderdelen van onze flora en fauna? Als mevrouw Jacobi dat bedoelt, wil ik dat graag toezeggen. Ik ben voor een dynamische gebiedsaanpak. Ik zie de motie in dat geval als een ondersteuning van het beleid. Waar nodig moet worden beschermd en waar dat noodzakelijk is voor de totaalbalans moet worden beheerd.

In de motie-Van der Ham c.s. op stuk nr. 6 wordt verzocht om aanvullend onderzoek te laten doen naar de ecologische effectiviteit van de huidige natuurwetgeving en daarbij de aanbevelingen van het Milieu- en Natuurplanbureau te betrekken. Ik heb daarover net al wat gezegd. In de motie wordt tevens verzocht de uitkomsten van dit onderzoek te betrekken bij het proces van het opstellen van een nieuwe natuurwetgeving. De evaluatie van de natuurwetgeving is mede gebaseerd op onderzoek naar de ecologische effectiviteit. Daarover hebben wij het al gehad. Verder onderzoek zal geen nieuwe inzichten opleveren en tot dezelfde conclusies leiden. In dat verband wijs ik ook op de uitspraak van het Milieu- en Natuurplanbureau. Als de heer Van der Ham echter

ongeveer hetzelfde bedoelt als mevrouw Jacobi, zie ik deze motie ook als ondersteuning voor het beleid.

De heer **Van der Ham** (D66): Ik ben blij dat u de motie een kans geeft. Je zou de motie ook zo kunnen uitleggen dat je van alles weer opnieuw gaat onderzoeken. Dat is uitdrukkelijk niet mijn wens. Een optie zou kunnen zijn om, als deze motie zou worden aanvaard door de Kamer en wellicht in overleg met het MNP, op een aantal punten nog nader onderzoek te doen. Als de minister de lijst aan de Kamer laat toekomen, kan gezamenlijk worden bekeken of hij nog moet worden aangevuld, of dat er een aantal zaken kan worden afgevoerd. Wij doen op die manier niet alles opnieuw. Wij beperken het tot een aantal hoofdzaken waarmee wij ons voordeel kunnen doen in andere processen van nieuwe natuurwetgeving.

Minister **Verburg**: Ik heb de Kamer toegezegd dat ik begin volgend jaar met een plan van aanpak zal komen, met een soort kalender die aangeeft hoe ik de integratie van wetten en regelgeving voor mij zie. Ik heb ook gezegd dat ik daarbij alle relevante spelers in het spel wil betrekken. Als ik dit verzoek van de heer Van der Ham daarin meeweeg aan de voorkant, kunnen wij het hele traject meenemen. Ik constateer dat de heer Van der Ham daar goed mee kan leven, gelet op zijn non-verbale uitstraling.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Ik vind dat u nu heel aardig doet, want de motie van mevrouw Jacobi is volgens u ondersteuning van het beleid. Dat hoop ik ook, want het is altijd goed om dingen te weten. Om nu onderzoek op onderzoek op onderzoek te stapelen, lijkt mij echt overbodig. Ik ben daarover verbaasd, want deze motie is zo in lijn met de vorige motie en de toezeggingen die u al hebt gedaan in het debat, dat wat hier wordt opgeschreven volgens mij overbodig is. Als ik u nu echt aankijk ...

Minister **Verburg**: Ik kijk u ook aan. Dat doen wij wel vaker. Dat bevalt nog steeds en ik hoop dat ook nog een poosje te kunnen blijven doen. Ik heb de motie van mevrouw Jacobi geduid en ik heb gezien dat zij met mijn duiding kan leven. Daarom versta ik de motie ook zo. Dat lijkt mij belangrijk. Ik heb ook de motie van de heer Van der Ham geduid. Ook dat leek mij op zich goed. Dat is ook wat ik heb toegezegd. Als dit wordt vastgelegd in een motie, kan er geen enkel misverstand meer over bestaan. Ik maak mij sterk dat u daaraan ook een enkele keer behoefte hebt, maar dan wellicht op andere terreinen.

Ik kom bij de laatste motie, die is ingediend door de heer Cramer, mede namens mevrouw Jacobi. In de motie wordt de regering verzocht, de Kamer op korte termijn te informeren over de mogelijkheden van wettelijke bescherming van de ecologische hoofdstructuur in de nieuw op te stellen natuurwet en deze mogelijkheid in de voorbereiding niet op voorhand uit te sluiten. Ik verzoek de indieners, deze motie aan te houden, want bij de behandeling te zijner tijd van het voorstel tot een integrale wet kom ik hierop terug. Dat zit in het voorbereidingstraject. Dit is volgens mij niet nieuw voor de heer Cramer en mevrouw Jacobi. Overigens is het goed te weten, dat in de eerste helft van 2009 de ontwerp-AMvB Ruimte bij de Kamer zal worden voorgehangen. Daar heeft dit alles mee te maken. Dit is

Verburg

niet uit mijn hoofd of uit mijn hart. Ik houd het in de gaten en ik ben ervan overtuigd dat u dat ook doet. Dat is de reden waarom ik u vraag om deze motie aan te houden.

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Dat zal ik doen.

De **voorzitter**: Op verzoek van de heer Cramer en mevrouw Jacobi stel ik voor, hun motie (31536, nr. 7) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt van 15.00 uur tot 15.30 uur geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van enige bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het Burgerlijk Wetboek teneinde naast het in deze bepalingen gestelde vereiste van schriftelijkheid ook ruimte te bieden aan de ontwikkelingen op het gebied van het elektronisch verkeer (31358).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

Mevrouw **Van Vroonhoven-Kok** (CDA): Voorzitter. De hele Kamer was het erover eens dat het niet meer van deze tijd is dat verzekeraars die hun verzekeringen wel via het internet kunnen aanbieden hun polissen nog altijd schriftelijk moeten verstrekken. Mensen raken steeds meer vertrouwd met het internet en verdere ICT-ontwikkelingen worden zelfs door dit kabinet ondersteund. Bij de behandeling van het verzekeringsrecht is een motie van de PvdA-fractie heel terecht Kamerbreed ondersteund. Het wetsvoorstel dat de elektronische polis mogelijk moet maken ligt nu voor. Sterker nog, het wetsvoorstel gaat nog verder dan de destijds ingediende motie. De minister heeft meteen de kans gegrepen om de werking uit te breiden tot andere onderhandse akten. Wij vinden dat pure winst. Behalve dat de verzekernemer en de verzekeraar straks sneller en goedkoper kunnen communiceren, geldt het ook voor de kopers, de verkopers en andere gebruikers van onderhandse akten; perfect. Wat ons betreft zou het zelfs moeten gelden voor mensen die hun testament opmaken en voor hun notarissen. Voor ons is belangrijk dat het kabinet met dit wetsvoorstel weer een stukje dichterbij zijn doelstelling komt om de lasten voor burgers en ondernemingen te verlagen. Wij kunnen dus in grote lijnen instemmen met het wetsvoorstel, maar hebben nog wel een aantal vragen en opmerkingen.

Voor ons is het ongelooflijk belangrijk dat deze wetswijziging niet alleen voor de verzekeringskantoren voordelen oplevert, maar ook voor de consument. Wij vinden dat als het voor een verzekeringsmaatschappij mogelijk is om een polis elektronisch te verstrekken, het voor de consument ook een-op-een mogelijk zou moeten zijn om die polis elektronisch op te zeggen. Wij hebben daar vragen over gesteld en de minister heeft geant-

woord dat hij inderdaad voornemens is om dat bij besluit te regelen. Hij zegt dat het bij besluit mogelijk moet zijn dat een consument "mededelingen doet" via de elektronische weg. Wat betekent dat "mededelingen doen"? Gaat dat over het tussentijds communiceren of kan daar ook het verstrekken en het opzeggen van de polis zelf onder worden verstaan? Wij hopen dat de minister dat laatste bedoelt. Waarom heeft de minister ervoor gekozen om dit zo verbloemd bij besluit te regelen? Waarom kan het niet via de koninklijke weg gewoon in de wet opgenomen worden? Ik heb hiervoor een amendement voorbereid. Voordat ik het ga indienen, wacht ik eerst de reactie van de minister af.

In het wetsvoorstel staat dat als een consument zijn digitale polis verliest hij tegen vergoeding een nieuw bewijsstuk krijgt. Wij begrijpen niet waarom daarvoor betaald moet worden. Het mooie van de digitale weg is juist dat de verzekeraars met een druk op de knop een digitale polis kunnen verzenden. De minister stelt dat de verzekeraars die vergoeding eventueel op nihil kunnen zetten; ja ja ... De CDA-fractie ziet niet in waarom er überhaupt een vergoeding gevraagd moet kunnen worden. Daarmee is eigenlijk het kostenvoordeel voor de burger weg. Ik wil geen premie zetten op luiheid van de consument, maar ik vraag wel aan de minister of hij ruimte ziet om een vergoeding in deze gevallen uit te sluiten.

Dan kom ik nu bij wat ik eigenlijk het meest principiële vind. Ik zei al dat wij de keuze van de minister onderschrijven om de gelegenheid aan te grijpen om ook andere onderhandse akten op het digitale tijdperk toe te snijden, maar er zijn blijkbaar uitzonderingen. Aanvankelijk golden twee uitzonderingen. De uitzondering voor de onderhandse akte voor overeenkomsten waarbij persoonlijke of zakelijke zekerheden worden verstrekt door gewone particulieren is door middel van een nota van wijziging geschrapt. De minister heeft echter niet de uitzondering voor akten op het terrein van het familie-recht en het erfrecht geschrapt. Die mogen nog steeds niet in elektronische vorm opgemaakt worden. En weet u waarom niet? De reden hiervoor is heel pragmatisch van aard. De minister geeft aan dat er geen garantie is dat de notaris kan voldoen aan de wettelijke plicht tot het bewaren van de akten gedurende tientallen jaren. Er kan dus niet gegarandeerd worden dat de gegevens die nu op gangbare elektronische gegevensdragers worden bewaard ook in de toekomst kunnen worden ingezien en gelezen. De CDA-fractie heeft net als de Raad van State moeite met de bewering van de minister dat het anno 2008 niet mogelijk is om gegevens langdurig digitaal op te slaan. Is het nu al niet zo dat veel gegevens gewoon digitaal opgeslagen moeten kunnen worden? Men kan hierbij denken aan de gegevens van de Belastingdienst of aan het toekomstige elektronisch patiëntendossier. Kan de minister aangeven of er op de korte termijn geen mogelijkheden zijn om alsnog te voorzien in deze mogelijkheid? Ik loop hierop vooruit. Ik heb een amendement ingediend om het ook voor de consument mogelijk te maken om digitaal met zijn notaris te communiceren. Ik vind dat echt bij deze tijd horen.

Ik heb nog een laatste vraag over de ontvangstbevestiging. Deze komt te vervallen. De consument hoeft niet meer expliciet aan te geven of hij de polis al dan niet ontvangen heeft. Volgens de minister heeft hij hem per slot van rekening ondertekend. De consument zal de polis dus ook wel hebben gezien. Maar hoe zit het met